

SIVISTYSTOIMI

Osavuositarkastus 30.06.2026 ja arvio talousarvion toteutumisesta vuonna 2026.

VARHAISKASVATUS

	Määräraha 2026	Käyttö 30.06.	Käyttö %	Arvio koko vuodelle	lisätarve + alitus -
Tulot	55.000,00	13.627,72	24,8	55.000,00	0
Menot	688.443,00	355.160,10	51,6	688.443,00	0
		Toimintakate	53,9		

Päiväkodissa olevien lasten määrä on pysynyt suunnilleen samana. Pienten lasten määrä on kuitenkin noussut, joka on vaikuttanut henkilöstömitoitukseen. Kustannuksia on aiheutunut myös lisääntyneestä vuorohoidon tarpeesta. Viikonlopputyövuorot vaikuttavat henkilöstön viikkolepoihin, jotka sijoittuvat arkipäiville. Tämän vuoksi ryhmien riittävän henkilöstömäärän turvaamiseksi on jouduttu ottamaan sijaisia.

ESI- JA PERUSOPETUS

	Määräraha 2026	Käyttö 30.06.	Käyttö %	Arvio koko vuodelle	lisätarve + alitus -
Tulot	183.000,00	96.378,50	52,7	183.000,00	0
Menot	2.204.442,00	1.065.526,24	48,3	2.204.442,00	0
		Toimintakate	47,9		

Peruskoulun tulopuolella on iltapäivätoiminnasta saatavia tuloja sekä kotikuntakorvaustuloja. Muuten tulopuolen toteutumaa selittävät erilaiset avustukset. Sijoitettujen oppilaiden opetuksesta aiheutuneiden menojen laskuttaminen lähettäjäkunnilta lisää tuloja. Toteumassa 30.6. kotikuntakorvaukset olivat 53.046 (106,1 %) ja menot -25.662 (64,2 %).

Sivistystoimi saa valtionapua aamu- ja iltapäivätoimintaan ja siitä peritään korvaus sen ajan mukaan, jonka oppilaat ovat läsnä aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Syksyllä 2025 toimintaan ilmoitettiin kymmenen lasta. Keväällä 2026 toimintaan osallistui kahdeksan lasta. Osan keväästä 2026 yksi lapsi oli vapautettu maksusta.

Opiskelijahuoltolain mukaan sijoitettujen oppilaiden valtionosuuden ylittäviä kustannuksia voidaan laskuttaa lähettäviltä kunnilta. Laskutus tehdään vuoden lopussa. Se osaltaan lisää vielä tuloja jonkin verran.

Lukuvuotena 2025–2026 käynnistyi joustava alku- ja esiopetus. Keväällä 2026 joustavassa esi- ja alkuopetuksessa toimi yksi yhteinen koulunkäynninohjaaja. Ryhmässä toimi osittain myös kaksi henkilökohtaista ohjaajaa, jotka työskentelivät kahden erityisopetuksen oppilaan tukena heidän ollessaan isommassa ryhmässä.

Keväällä 2026 vakituisia koulunkäynninohjaajia oli seitsemän, joista vain kolme täydellä työajalla. Lisäksi yksi vakituinen ohjaaja teki 46 % hallinnon tehtäviä ja yksi työskenteli 20 % varhaiskasvatuksessa. Yksi ohjaaja oli määräaikaissäessä työsuhteessa.

Tällä hetkellä vakituisia koulunkäynninohjaajia on kuusi, joista kolme on täydellä työajalla. Yksi vakituinen ohjaaja toimii edelleen osa-aikaisesti hallinnon tehtävissä ja yksi siirrettiin lukuvuodeksi 2026–2027 varhaiskasvatukseen. Määräaikaisessa työsuhteessa on kolme koulunkäynninohjaajaa, joista kaksi työskentelee pääosin erityisopetuksessa, kaikki ovat osa-aikaisia. Yksi määräaikaisista ohjaajista on palkattu hankerahoituksella.

Koulukuljetukset kilpailutettiin keväällä 2025. Kilpailutuksen seurauksena koulukuljetusten hinnat nousivat merkittävästi. Uuden reittisuunnittelun myötä kuljetuksista aiheutuneet kustannukset pyrittiin pitämään neutraalina, mutta säästöä kuljetuksista ei tulla saamaan. Toteumassa 30.6.matkustus- ja kuljetuspalvelut menot olivat 85.910 (44,9 %). Indeksikorotus selvitetään elokuun aikana.

Oppimisen tuen uudistukseen varattu määräraha on riittänyt.

SIVISTYSTOIMEN TUKIPALVELUT

	Määräraha 2026	Käyttö 30.06.	Käyttö %	Arvio koko vuodelle	lisätarve + alitus -
Tulot	401.652,00	204.236,56	50,8	401.652,00	0
Menot	401.652,00	219.688,17	54,7	401.652,00	0

Määrärahat riittävät.

KIRJASTOPALVELUT

	Määräraha 2026	Käyttö 30.06.	Käyttö %	Arvio koko vuodelle	lisätarve + alitus -
Tulot	1.800,00	1.214,82	67,5	1.800,00	0
Menot	186.142,00	88.919,89	47,8	186.142,00	0
		Toimintakate	47,6		

Määrärahat riittävät.

VAPAA-AIKAPALVELUT

	Määräraha 2026	Käyttö 30.06.	Käyttö %	Arvio koko vuodelle	lisätarve + alitus -
Tulot	80.600,00	39.460,81	49,0	80.600,00	0
Menot	341.686,00	145.025,99	42,4	341.686,00	0
		Toimintakate	40,4		

Määrärahat riittävät.

MUUT SIVISTYSPALVELUT

	Määräraha 2026	Käyttö 30.06.	Käyttö %	Arvio koko vuodelle	lisätarve + alitus -
Tulot	0	809,86	100,0	0	0

Menot	61.604,00	25.733,41	41,8	61.604,00	0
		Toimintakate	40,5		

Kesäoppaiden palkkakulut eivät näy osavuositarkastuksessa. Määrärahat riittävät.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

	Määräraha 2026	Käyttö 30.06.	Käyttö %	Arvio koko vuodelle	lisätarve + alitus -
Menot	48.901,00	22.092,91	45,2	48.901,00	0

Määrärahat riittävät.

KOKO SIVISTYSTOIMI

	Määräraha 2026	Toteutuma 30.06.	Toteutuma %	Arvio koko vuodelle	lisätarve + alitus -
Tulot	722.052,00	355.728,27	49,3	722.052,00	0
Menot	3.932.870,00	1.922.146,71	48,9	3.932.870,00	0
		Toimintakate	48,8		

Henkilöstön lomakorvauksia ei ole vielä maksettu, mikä nostaa menoja.

Sivistystoimen toiminnan keskeiset riskit liittyvät tällä hetkellä ennen kaikkea resurssien riittävyyteen, henkilöstöön sekä laadukkaiden palveluiden takaamiseen. Resurssien riittävyyden osalta haasteet näkyvät erityisesti kasvavina kustannuspaineina, jotka kohdistuvat erityisesti varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Toimintamenojen nousu, tilojen ylläpito sekä erityistarpeiden kasvu edellyttävät jatkuvaa taloudellista seuranta ja priorisointia, jotta lakisääteiset velvoitteet voidaan täyttää mahdollisimman pienillä haitoilla kuntalaisten arkeen tai henkilöstön jaksamiseen. Henkilöstöriskit korostuvat erityisesti pätevän henkilökunnan saatavuudessa sekä liian laajoissa työnkuissa ja vastualueissa. Henkilöstön kuormittuminen voi johtaa pitkiin sairauspoissaoloihin, palveluiden laadun vaihteluun, henkilöstön vaihtuvuuden kasvuun ja pitkällä aikavälillä osaamisen heikkenemiseen. Kuormittuminen aiheuttaa myös välillisesti merkittävinä kustannuksia. Laadukkaiden palveluiden takaaminen edellyttää sekä riittävää henkilöstömitoitusta että toimivia rakenteita, jotka mahdollistavat lakisääteisten tehtävien lisäksi myös toiminnan suunnittelua vastaamaan tulevia palvelutarpeita.

Talousarviossa kirjatut tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueella

Toiminnalliset tavoitteet: varhaiskasvatus

Toimenpide	Kuvaus	Vastuutaho(t)	Mittari	Toteutuminen
------------	--------	---------------	---------	--------------

Täydentävän hoidon yhteistyö	Järjestää täydentävä varhaiskasvatus ja iltapäivätoiminta mahdollisimman laajassa yhteistyössä koulun kanssa.	Päiväkodinjohtaja, rehtori, sivistystoimen toimistosihteeri, hyvinvointijohtaja	Yhteistyörakenteet määriteltä ja dokumentoitu Pilotointi keväällä 2026	Pilotointi tehty.
Yhteistyötoiminta koulun kanssa	Käynnistää säännöllinen ja matalan kynnyksen yhteistyö (esim. lukeminen, leikittäminen, retket, pienet tiedeprojektit) varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä.	Varhaiskasvatus, perusopetus	Toteutuu 2 x vuodessa	Koululaiset käyneet lukemassa päiväkodin puolella. Koulun taidenäyttelyyn osallistuttu Päiväkodin puolelta.
Virkistystoiminnan suunnittelu	Järjestää yhteistä virkistystoimintaa säännöllisesti. Hyödynnetään kunnan omia mahdollisuuksia (Pyhäniemi, Käskyvuori, kunnan mökki)	Henkilöstöhallinto, esihenkilöt	Vähintään 2 x vuodessa	Varhaiskasvatuksen henkilökunta Pyhäniemi illanistujainen omakustanteisesti, Ellen ´s villa iltapalaveri ja syömiset omakustanteisesti.
Hoitoaikojen ohjeistus ja näkyvyys	Vanhemmille tehdään selkeä ja sitova ohje hoitoaikojen ilmoittamiseen. Hoitoajat on oltava näkyvillä vähintään kahdeksi tädeksi viikoksi eteenpäin (esim. viikolla 34	Päiväkodinjohtaja, päiväkodin henkilöstö, vanhemmat (sitoutuminen)	Toteutuminen	Huoltajille tehty selkeitä ohjeistuksia ja aktiivisesti muistuteltu.

	näkyvät viikot 35 ja 36).			
Aktiivinen hankehaku	Etsitään ja haetaan aktiivisesti erilaisia hankkeita.	Hyvinvointijohtaja, päiväkodinjohtaja	Tavoitteena vähintään 1 käynnissä oleva hanke vuodessa	Toteutunut osittain

Toiminnalliset tavoitteet: opetus

Toimenpide	Kuvaus	Vastuutaho(t)	Mittari	Toteutuminen
Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen	Vahvistetaan kykyä tunnistaa, ilmaista ja säädellä omia tunteita sekä toimia vuorovaikutuksessa toisten kanssa (itsetuntemus, itsesäätely, empatia, kuuntelu ja taito käsitellä konflikteja rakentavasti)	Opettajat yhteistyössä oppilashuollon kanssa	Raportointi toteutumisesta	3.luokalla valinnaisena aineena nyt jo toista vuotta. Välituntitoimintaa oppilashuollon taholta.
Oppilaiden osallisuuden lisääminen	Vahvistetaan oppilaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia, esim. hyödyntämällä enemmän oppilaskunnan ja tukioppilastoiminnan hyviä käytäntöjä	Vastuupettaja, rehtori, koulun henkilökunta	Raportointi toteutumisesta	Oppilaskunnan toiminta vahvaa. Kyselyitä oppilaille.
Kierrätys	Osana ympäristökasvatus järjestetään	Rehtori, opettajat	Toteutuminen	Kotitaloudessa erityisesti hoidettu hyvin,

	lajittelupiste, jossa oppilaat pääsevät harjoittelemaan kierrätystä.			roskat lajitellaan ja opetellaan lajittelemaan (lajitellaan myös biojäte). Luokissa paperijäte erikseen.
Joustavan esi- ja alkuopetuksen toiminnan kehittäminen	Joustavassa esi- ja alkuopetuksessa kehitetään edelleen erilaisia yhteistyömuotoja paitsi ryhmän sisällä, myös muun koulun kanssa. Esim. valmistellaan esitys koulun väelle, päiväkotiin, paikalliseen palvelutaloon; taidenäyttely	Esi- ja alkuopetuksen opettajat, rehtori	Raportointi toteutumisesta	Keskustelujen kautta mietitty toteutusta ja mahdollisia parannuksia.
Täydentävän varhaiskasvatuksen ja iltapäivätoiminnan järjestäminen	Järjestää täydentävä varhaiskasvatus ja iltapäivätoiminta mahdollisimman laajassa yhteistyössä päiväkodin koulun kanssa.	Päiväkodinjohtaja, rehtori, sivistystoimen toimistosihteerit, hyvinvointijohtaja	Yhteistyörakenteet määriteltä ja dokumentoitu Pilotointi keväällä 2026	Pilotointi tehty.
Virkistystoiminta	Järjestää koko henkilöstölle yhteistä virkistystoimintaa säännöllisesti, mahdollisuuksien mukaan myös yhdessä päiväkodin henkilöstön kanssa	Koulun TYHY-tiimi	Vähintään 2 x vuodessa	Tyhy-tiimi on mahdollisuuksien mukaan järjestänyt virkistystoimintaa. Keväällä 2026 illanistujaiset Erämajalla koko sivistyksen henkilöstölle.

Pätevän henkilöstön sitouttaminen	Halutaan pitää kiinni pätevistä henkilöstöstä huolehtimalla laadukkaista työn edellytyksistä	Sivistyslautakunta, hyvinvointijohtaja, rehtori	Toteutuminen	Toteutunut
Lisätään oppilaiden motivaatiota ja kiinnostusta koulutyöhön monipuolisten ja osallistavien opetusmenetelmien avulla	Otetaan käyttöön toiminnallisia ja oppilaslähtöisiä oppimismenetelmiä sekä hyödynnetään oppimisympäristöjä myös koulun ulkopuolella	Rehtori, koulun henkilökunta	Raportointi toteutuneista menetelmistä	Toteutunut

Toiminnalliset tavoitteet: kirjasto

Toimenpide	Kuvaus	Vastuutaho(t)	Mittari	Toteutuminen
Kirjaston rooli yhteisön tilana	Vakiinnutetaan kirjaston rooli kylän yhteisenä, maksuttomana oleskelu- ja kohtaamispaikkana	Kirjaston henkilöstö, hyvinvointijohtaja	Tavoitetaan aiempaa enemmän käyttäjiä kirjastopalveluiden piiriin.	Toteutunut. Tapahtumat lisääntyneet.
	Edistetään omatoimipalveluiden käyttöä	Kirjaston henkilöstö	Omatoimikirjaston käyttökerrat pysyvät vakaana.	Toteutunut
Lukemisen ja sivistyksen edistäminen	Toteutetaan kirjastolain mukaisia tehtäviä lukutaidon ja lukemisen halun edistämiseksi • monipuolinen kokoelma • e-kirjasto • avoimet satuhetket • henkilökohtainen vinkkaus • kotipalvelu ikäihmisille	Kirjaston henkilöstö	Kouluyhteistyö toteutuu (lukudiplomit/tiedonhaku/vinkkaus).	Toteutunut
			Avoimet satuhetket 9 x vuosi.	Toteutunut lähes viikoittain.
			Kokoelma pysyy monipuolisena ja vastaa kuntalaisten toiveita.	Toteutunut
			Kotipalvelun käyttäjämäärä pysyy vakaana.	Toteutunut

Yhteisölliset tapahtumat	Tarjotaan kirjaston tiloja maksutta yhdistysten ja toimijoiden käyttöön (kokoukset, luennot, taidenäyttelyt). Kutsutaan toimijoita järjestämään hyvinvointia tukevia tapahtumia yhteistyössä.	Kirjaston henkilöstö, hyvinvointijohtaja, vapaa-aikaohjaaja	Yhteistyössä järjestettyjen tapahtumien ja näyttelyiden määrä (tavoite 4–6 kpl/vuosi).	Toteutunut. Yhteistyötä liikuntaneuvojan, taiteilijoiden tai yhdistysten kanssa kuukausittain.
---------------------------------	--	---	--	--

Toiminnalliset tavoitteet: liikunta ja vapaa-aika

Toimenpide	Kuvaus	Vastuutaho	Mittari	Toteutuminen
Harrastusmahdollisuuksien monipuolistaminen ja harrastamisen ilon lisääminen	Järjestetään Harrasteviikko, jossa esitellään eri harrastusmahdollisuuksia	Liikuntaneuvoja, vapaa-aikaohjaaja	Toteutumien ja kävijämäärät	Harrasteviikkoa ei ole järjestetty, mutta harrastusryhmiä on kasassa iso määrä.
Hyvinvointia lisäävät tapahtumat	Toteutetaan teemapäivät (kuntosalin avoimet ovet, kehonkoostumismittaus)	Liikuntaneuvoja, vapaa-aikaohjaaja	Toteutumien ja kävijämäärät	Kehonkoostumismittaus pidettiin 18.5.
Luontoliikunnan edistäminen	Järjestetään luontoliikuntatapahtuma	Liikuntaneuvoja, vapaa-aikaohjaaja	Toteutumien ja kävijämäärät	Isovanhempi-lapsenlapsi – tapahtumia pidettiin keväällä ja kesällä, Pyhäniemi MTB kesällä
Lisätään mahdollisuutta osallistua vapaa-ajantapahtumiin kunnan ulkopuolella	Järjestetään pelimatka	Vapaa-aikaohjaaja	Vähintään 2 vuodessa.	Retket lentopallopeleihin Ikaalisiin helmikuussa ja jalkapallopeleihin toukokuussa.

Toiminnalliset tavoitteet: nuorisotoimi

Toimenpide	Kuvaus	Vastuutaho	Mittari	Toteutuminen
------------	--------	------------	---------	--------------

Nuorten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen	Toteutetaan osallistavan budjetoinnin malli, jossa nuoret päättävät osan nuorisopalveluiden varoista	Nuorisovaltuusto, nuorisotyöntekijä, vapaa-aikaohjaaja	Toteutuminen	Nuven budjetista osa menee nuorten päättämään kohteeseen.
Nuorten äänen esiin tuominen päätöksenteossa	Toteutetaan nuorille suunnattuja kyselyitä ja keskustelutilaisuuksia	Nuorisotyöntekijä, vapaa-aikaohjaaja, hyvinvointijohtaja	Vähintään 2 kyselyä/keskustelutilaisuutta vuodessa	Kyselyitä on pidetty nuorille järjestetyissä tapahtumissa
Nuorille suunnattujen tapahtumien järjestäminen	Järjestetään nuorten katufestareita yhteistyössä nuorten kanssa	Nuorisotyöntekijä, vapaa-aikaohjaaja, hyvinvointijohtaja	Tapahtumien toteutuminen ja osallistujamäärä	Järjestettiin elokuussa sivistystoimintotoimistosuhteiden ja liikuntaneuvojan toimesta. Yhteistyössä nuva, vapaaehtoiset nuoret ja Ravintola Pyhäniemi Tapahtuma nimettiin Pyhäniemi Elofestiksi.
Nuorisotilan turvallisuuden ja viihtyisyyden kehittäminen	Parannetaan nuorisotilan turvallisuutta kävijämäärän kasvaessa hälytysjärjestelmällä ja valvojien lisäämisellä	Nuorisotyöntekijä, hyvinvointijohtaja	Toteutuminen	Valvoja on lisätty

Toiminnalliset tavoitteet: museo ja kulttuuri

Toimenpide	Kuvaus	Vastuutaho	Mittari	Toteutuminen
Kulttuuritarjonnan lisääminen	Järjestetään musiikkikonsertti Puumilassa yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa	Vapaa-aikaohjaaja, hyvinvointijohtaja	Tapahtuman toteutuminen ja osallistujamäärä	Paulamäki & Käsälä konsertti helmikuussa

	Järjestetään teatteri- tai konserttimatka kuntalaisille	Sivistystoimen toimistosihteeri, hyvinvointijohtaja	Matkan toteutuminen ja osallistujamäärä	Tavoitteena toteuttaa syksyllä
Lisätään museoiden vetovoimaa ja järjestetään tapahtumia museoiden tiloissa	Museoiden aukioloaikojen laajentaminen	Hyvinvointijohtaja	Museot ovat auki 5 päivää viikossa 5 viikon ajan 6 tuntia päivässä	Toteutunut
	Tapahtumien järjestäminen museoiden tiloissa	Museoiden oppaat, hyvinvointijohtaja	Vähintään 4 tapahtumaa vuodessa	Toteutunut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Kihniössä 27.08.2026

Vilja Lankinen